

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
Δευτέρα 22 Ιουνίου 2020
ΦΥΣΙΚΗ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ (ΠΑΛΑΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ)
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1. β

A2. γ

A3. α

A4. α

A5. α. Σωστό β. Λάθος γ. Λάθος δ. Λάθος ε. Σωστό

ΘΕΜΑ Β

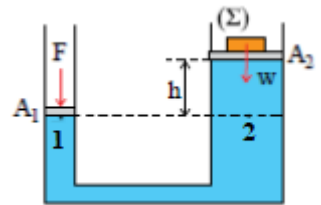
B1. α) Η σωστή απάντηση είναι το ii.

β)

Στα σημεία 1 και 2 της ίδιας στάθμης του ρευστού που ισορροπεί,

$$\left. \begin{aligned} p_1 &= p_{\alpha\tau\mu} + \frac{F}{A_1} \\ p_2 &= p_{\alpha\tau\mu} + \frac{W}{A_2} + \rho gh \end{aligned} \right\} \Rightarrow p_{\alpha\tau\mu} +$$

$$\frac{F}{A_1} = p_{\alpha\tau\mu} + \frac{W}{A_2} + \rho gh \Rightarrow \frac{F}{A_1} = \frac{W + \rho gh A_2}{A_2}$$

B2. α) Η σωστή απάντηση είναι το ii.

β) Ονομάζουμε r_A το μήκος της διαδρομής του ηχητικού κύματος στον σωλήνα A και r_B το αντίστοιχο στον σωλήνα B.

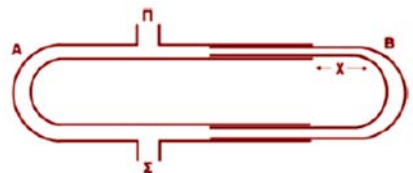
$$\text{Για την ενίσχυση ισχύει: } (r_B + 2x_1) - r_A = k\lambda \quad (1)$$

$$\text{Για την απόσβεση ισχύει: } (r'_B + 2(x + 4)) -$$

$$r_A = (2k+1)\frac{\lambda}{2} \quad (2)$$

Από (1) και (2) προκύπτει με αφαίρεση κατά μέλη:

$$(r'_B + 2(x + 4)) - r_A - [(r_B + 2x) - r_A] = (2k+1)\frac{\lambda}{2} - k\lambda \Rightarrow \frac{\lambda}{2} = 8\text{cm} \Rightarrow \lambda = 16\text{cm}$$

B3. α) Η σωστή απάντηση είναι το i.

β) Ελαστική μετωπική κρούση με $u_2 = 0$.

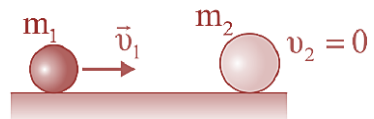
Από την ΑΔΟ και τη διατήρηση της Κινητικής ενέργειας και με $u_2 = 0$ προκύπτει:

$$v'_1 = \frac{m_1 - m_2}{m_1 + m_2} \cdot v_1$$

$$\Pi_1 = \frac{\Delta K_1}{K_1} \cdot 100\% = \frac{K'_1 - K_1}{K_1} \cdot 100\% =$$

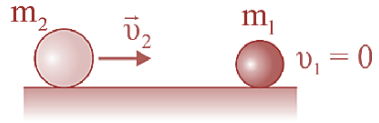
$$\left(\frac{K'_1}{K_1} - 1 \right) \cdot 100\% = \left(\frac{\frac{1}{2} m_1 \left(\frac{m_1 - m_2}{m_1 + m_2} v_1 \right)^2}{\frac{1}{2} m_1 v_1^2} - 1 \right) \cdot 100\% = \left(\left(\frac{m_1 - m_2}{m_1 + m_2} \right)^2 - 1 \right) \cdot 100\% = \left(\frac{m_1 - m_2}{m_1 + m_2} \right)^2 -$$

$$\left(\frac{m_1 + m_2}{m_1 + m_2} \right)^2 \cdot 100\% = \frac{(m_1 - m_2)^2 - (m_1 + m_2)^2}{(m_1 + m_2)^2} \cdot 100\%$$

$$= \frac{-4m_1 \cdot m_2}{(m_1 + m_2)^2} \cdot 100\% \quad (1)$$

Ελαστική μετωπική κρούση με $v_1 = 0$

$$v_2' = \frac{m_2 - m_1}{m_1 + m_2} \cdot v_2$$

$$\Pi_2 = \frac{\Delta K_2}{K_2} \cdot 100\% = \frac{K_2' - K_2}{K_2} \cdot 100\% = \left(\frac{K_2'}{K_2} - 1 \right) \cdot 100\% = \left(\frac{\frac{1}{2} m_2 \left(\frac{m_2 - m_1}{m_1 + m_2} v_2 \right)^2}{\frac{1}{2} m_2 v_2^2} - 1 \right) \cdot 100\% =$$

$$\left(\left(\frac{m_2 - m_1}{m_1 + m_2} \right)^2 - 1 \right) \cdot 100\% = \left(\left(\frac{m_2 - m_1}{m_1 + m_2} \right)^2 - \left(\frac{m_1 + m_2}{m_1 + m_2} \right)^2 \right) \cdot 100\% = \frac{(m_2 - m_1)^2 - (m_1 + m_2)^2}{(m_1 + m_2)^2} \cdot 100\%$$

$$= \frac{-4m_1 \cdot m_2}{(m_1 + m_2)^2} \cdot 100\% \quad (2)$$

Άρα από (1) και (2) προκύπτει $\Pi_1 \% = \Pi_2 \%.$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Εφαρμόζουμε το ΘΜΚΕ για το σώμα Σ2 από την αρχική θέση μέχρι λίγο πριν τη σύγκρουση οπότε

προκύπτει: $K_{τελ} - K_{αρχ} = W_{w2} \Rightarrow$

$$\frac{1}{2} m_2 v_2^2 - 0 = m_2 g$$

$$\eta \mu \phi = s \Rightarrow \frac{1}{2} v_2^2 = 10 \cdot \frac{1}{2} \cdot 0,3 \Rightarrow v_2^2 = 3 =$$

$$\Rightarrow v_2 = \sqrt{3} \text{ m/s}$$

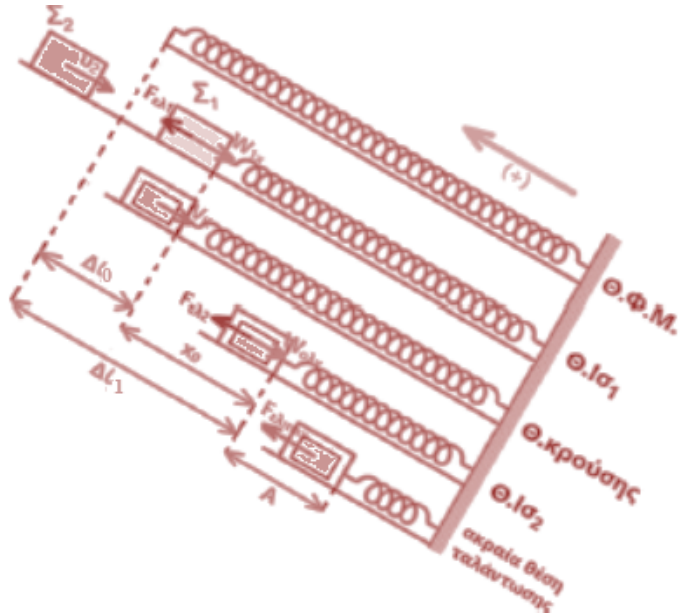
Για την κρούση, ισχύει η ΑΔΟ:

$$\vec{P}_{πριν} = \vec{P}_{μετά} \Rightarrow 0 + m_2 v_2$$

$$= (m_1 + m_2) v_{κ} \Rightarrow 3 \cdot (-\sqrt{3}) = 4 \cdot$$

$$v_{κ} \Rightarrow v_{κ} = \frac{-3\sqrt{3}}{4} \text{ m/s} \Rightarrow |v_{κ}| =$$

$$\frac{3\sqrt{3}}{4} \text{ m/s}$$

Γ2. Η επιμήκυνση του

ελατηρίου όταν ισορροπεί το Σ1

είναι: Δl_0

$$\text{Ισχύει: } \Sigma F'_x = 0 \Rightarrow m_1 g \eta \mu 30^\circ = k \Delta l_0 \Rightarrow \Delta l_0 = \frac{m_1 g \eta \mu 30^\circ}{k} = \Delta l_0 = \frac{1 \cdot 10 \cdot 0,5}{100} = 0,05 \text{ m}$$

Η επιμήκυνση του ελατηρίου όταν ισορροπούν το Σ1 με το Σ2 είναι: Δl_1

$$\text{Ισχύει: } \Sigma F'_x = 0 \Rightarrow (m_1 + m_2) g \eta \mu 30^\circ = k \Delta l_1 \Rightarrow \Delta l_1 = \frac{(m_1 + m_2) g \eta \mu 30^\circ}{k} = \Delta l_1 = \frac{4 \cdot 10 \cdot 0,5}{100} = 0,2 \text{ m}$$

$$x_2 = \Delta l_1 - \Delta l_0 = 0,2 - 0,05 = 0,15 \text{ m}$$

Για την ταλάντωση, αμέσως μετά την κρούση ισχύει:

$$E = K + U \Rightarrow \frac{1}{2} k A^2 = \frac{1}{2} (m_1 + m_2) v_{κ}^2 + \frac{1}{2} k (\Delta l_1 - \Delta l_0)^2 \Rightarrow$$

$$100 \cdot A^2 = (4) \left(\frac{3\sqrt{3}}{4} \right)^2 + 100 \cdot (0,15)^2 \Rightarrow 100 \cdot A^2 = \frac{27}{4} + \frac{9}{4} \Rightarrow 100 \cdot A^2 = 9 \Rightarrow A = 0,3 \text{ m}$$

Γ3. Η γωνιακή συχνότητα της ταλάντωσης είναι:

$$\omega = \sqrt{\frac{D}{m_1 + m_2}} = \sqrt{\frac{100}{1+3}} \sqrt{25} = 5 \text{ rad/s}$$

Υπολογίζουμε την αρχική φάση της ταλάντωσης:

$$x = A \eta \mu(\omega t + \varphi_0) \Rightarrow 0,15 = 0,3 \eta \mu \varphi_0 \Rightarrow \eta \mu \varphi_0 = \frac{0,15}{0,3} = \frac{1}{2} = \eta \mu\left(\frac{\pi}{6}\right) \Rightarrow$$

$$\varphi_0 = \begin{cases} 2k\pi + \left(\frac{\pi}{6}\right) = \frac{\pi}{6} \text{ rad} \\ 2k\pi + \pi - \left(\frac{\pi}{6}\right) = \pi - \frac{\pi}{6} = \frac{5\pi}{6} \text{ rad} \end{cases}$$

Δεκτή λύση (λόγω φοράς ταχύτητας) η $\frac{5\pi}{6} \text{ rad}$ ($u < 0$)

Άρα η σχέση που δίνει την απομάκρυνση του συσσωματώματος σε συνάρτηση με το χρόνο είναι:

$$x = 0,3 \eta \mu\left(5t + \frac{5\pi}{6}\right) (\text{SI})$$

Γ4. $|F_{\varepsilon \lambda \max}| = |k(A + \Delta l_1)| = 100(0,2 + 0,3) = 50 \text{ N}$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. (i) $x_1 = \frac{L}{2} \eta \mu \varphi = 0,3$, $x_2 = L \eta \mu \varphi = 0,6$

$$y_2 = L \sigma \upsilon \nu \varphi = 0,8, \quad y_1 = \frac{L}{2} \sigma \upsilon \nu \varphi = 0,4$$

Επειδή ράβδος ισορροπεί ισχύει:

$$\Sigma T_{(A)} = 0 \Rightarrow w_1 x_1 + w x_2 - T_v y_1 = 0 \Rightarrow 60 \cdot 0,3 + 10 \cdot 0,6 - T_v \cdot 0,4 =$$

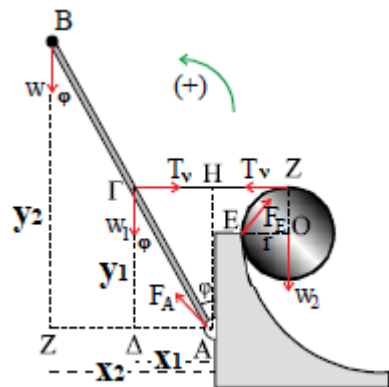
$$0 \Rightarrow T_v = 60 \text{ N}$$

(ii) Ο δίσκος ισορροπεί, άρα ισχύει:

$$\Sigma T_{(E)} = 0 \Rightarrow -w_2 R + T_v R = 0 \Rightarrow T_v = w_2 \Rightarrow 60 = M_2 \cdot$$

$$10 \Rightarrow$$

$$M_2 = 6 \text{ kg}$$

Δ2. $I_{\sigma} = I_m + I_{\rho} = mL^2 + \frac{1}{3} m_1 L^2 = 3 \text{ kg} \cdot \text{m}^2$

Από τον θεμελιώδη Νόμο της Στροφικής κίνησης προκύπτει:

$$\Sigma T_{(A)} = I_{\sigma} \alpha_{\gamma} \Rightarrow w_1 x_1 + w x_2 = I_{\sigma} \alpha_{\gamma} \Rightarrow 60 \cdot 0,3 + 10 \cdot 0,6 = 3 \cdot \alpha_{\gamma} \Rightarrow \alpha_{\gamma} = 8 \text{ rad/s}^2$$

Δ3. Με εφαρμογή του ΘΜΚΕ για την κίνηση του στερεού του συστήματος ράβδος – σημειακή μάζα εφαρμόζουμε το θεώρημα έργου – ενέργειας από την αρχική θέση όπου κόπηκε το νήμα, μέχρι την οριζόντια θέση. προκύπτει:

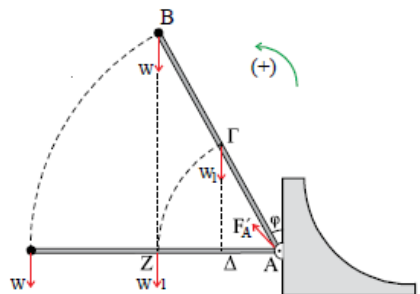
$$K_{\tau \varepsilon \lambda} - K_{\alpha \rho \chi} = W_{w1} +$$

$$W_w \Rightarrow \frac{1}{2} I_{\sigma} \omega^2 - 0 = w_1 y_1 + w y_2 \Rightarrow \frac{1}{2} 3 \omega^2 - 0 = 60 \cdot$$

$$0,4 + 10 \cdot 0,8 \Rightarrow$$

$$\frac{3}{2} \omega^2 = 32 \Rightarrow \omega^2 = \frac{64}{3} \Rightarrow \omega = \frac{8}{\sqrt{3}} \text{ rad/s}$$

το μέτρο της μεταβολής της στροφορμής του στερεού ως προς τον άξονα περιστροφής του, είναι:

$$\Delta L = L_{\tau\epsilon\lambda} - L_{\alpha r x} = I_{\sigma} \omega - 0 = 8\sqrt{3} \text{ kgm}^2/\text{s}$$

(i) Η φορά κίνησης της ράβδου είναι αντίθετη από τη φορά περιστροφής των δεικτών του ρολογιού. Σύμφωνα με τον κανόνα του δεξιού χεριού το διάνυσμα της στροφορμής έχει φορά από τη σελίδα προς τον αναγνώστη, και επειδή, την ίδια φορά έχει και το διάνυσμα $dL = L_{\tau\epsilon\lambda}$ την ίδια φορά έχει και το διάνυσμα dL ☉

Δ4. Με εφαρμογή του ΘΜΚΕ από την θέση (1) στη θέση (2) προκύπτει:

$$K_2 - K_1 = +W_w \Rightarrow \frac{1}{2} I_{\sigma} \omega^2 + \frac{1}{2} M_2 v_{cm}^2 - 0 = M_2 g(R-r) \Rightarrow \frac{1}{2} \cdot$$

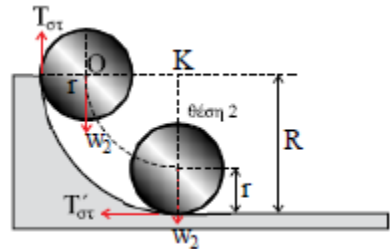
$$\frac{1}{2} M_2 R^2 \cdot \frac{v_{cm}^2}{R^2} + \frac{1}{2} M_2 v_{cm}^2 = M_2 g(R-r) \Rightarrow$$

$$\frac{3}{4} v_{cm}^2 = g(R-r) \Rightarrow v_{cm} = \sqrt{\frac{4}{3} g(R-r)} = \sqrt{\frac{4}{3} 10 \cdot 2,7}$$

$$= \sqrt{36} = 6 \text{ m/s}$$

$$\omega = \frac{v_{cm}}{r} = \frac{6}{0,1} = 60 \text{ rad/s}$$

$$L = I_{cm} \omega = \frac{1}{2} M_2 r^2 \omega = \frac{1}{2} 6 \cdot 01^2 \cdot 60 = 1,8 \text{ kgm}^2/\text{s}$$

Δ5. (i) Το μήκος του τεταρτοκύκλιου είναι: $S_{cm} = \frac{\pi(R-r)}{2} = \frac{2,7}{2} \pi \text{ m} = 1,35\pi \text{ m}$

$$\theta = \frac{S_{cm}}{r} = \frac{2,7}{2} \text{ rad}, \quad N_1 = \frac{\theta}{2\pi} = \frac{2,7}{4} \text{ περ.}$$

Η κύλιση στο οριζόντιο δάπεδο γίνεται με σταθερή ταχύτητα $v = 6 \text{ m/s}$

Η μετατόπιση του κέντρου μάζας έχει μήκος ίσο με το μήκος του διαγραφόμενου τόξου.

Άρα, έχουμε:

$$s = r\theta \Rightarrow \pi = 0,1 \cdot \theta \Rightarrow \theta = \frac{\pi}{0,1} = 10\pi \text{ rad}, \quad N_2 = \frac{\theta}{2\pi} = \frac{10\pi}{2\pi} = 5 \text{ περ.}$$